

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ЗАПОВЕД

№ *09-474* / *21-06*2006 г.

На основание чл. 36, ал. 2, във връзка с чл.36, ал.1 от Закона за професионално образование и обучение

УТВЪРЖДАВАМ

национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на първа степен на професионална квалификация за специалност код **5420901 Производство на облекло**, професия код **542090** **Работник в производство на облекло**, от професионално направление код **542** **Производство на текстил, облекло, обувки и кожени изделия** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от ЗППОО съгласно приложението.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов - заместник - министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕР

МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА
СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

**код 542 ПРОИЗВОДСТВО НА ТЕКСТИЛ, ОБЛЕКЛО,
ОБУВКИ И КОЖЕНИ ИЗДЕЛИЯ**

ПРОФЕСИЯ:

код 542090 РАБОТНИК В ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКЛО

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 5420901 ПРОИЗВОДСТВО НА ОБЛЕКЛО

СОФИЯ, 2006 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и практика за придобиване **първа степен** на професионална квалификация на професия код **542090** **Работник в производството на облекло**, специалност код **5420901** **Производство на облекло** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата национална изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване **първа степен** по изучаваната специалност **Производство на облекло**.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл.36 от Закона за професионално образование и обучение (ЗПОО) в съответствие с учебната документация по специалността.

II. ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Държавните изпити за придобиване **първа степен** на професионална квалификация са два:

- **Държавен изпит по теория на специалността „Производство на облекло”**

Държавният изпит по теория е писмена разработка по изпитна тема върху учебното съдържание от задължителната професионална подготовка и е с продължителност 4 (четири) астрономически часа. Обучаваните за една и съща специалност в училището / обучаващата институция полагат държавния изпит по теория по една и съща изпитна тема. Изпитните билети и всички необходими за разработването ѝ дидактически материали се подготвят от комисията по оценяване на изпита по теория в съответствие с настоящата национална изпитна програма. Дидактически материали се предоставят на обучаваните непосредствено след изтегляне на темата.

Всеки изпитен билет съдържа една изпитна тема, план - тезис, схеми, чертежи (*при необходимост*).

Във всички училища държавният изпит по теория за всички професии и специалности се полага на една и съща дата, определена със заповед на министъра на образованието и науката дата за конкретната сесия.

Сесиите за полагане на изпити от лица, навършили 16 години, обучавани за придобиване на степен на професионална квалификация в квалификационен курс, се определят от обучаващата институция, като първата от тях е не по-късно от 15 дни след приключване на обучението.

- **Държавен изпит по практика на специалността.**

Държавният изпит по практика е изпълнение на практическо задание. Държавният изпит по практика е с продължителност не повече от три дни и не повече от 6 (шест) астрономически часа дневно. Всеки обучаван, който полага държавния изпит по практика получава индивидуално практическо задание, изготвено от комисията за провеждане и

оценяване на изпита по практика. В деня на изпита всеки ученик изтегля индивидуално практическо задание, включващо конкретна задача и изискванията за изпълнението ѝ. Практическите задания се разработват в съответствие с изискваните професионални компетенции и се утвърждават от директора / ръководителя на обучаващата институция.

Графикът за провеждане на държавните изпити по практика за всяка сесия за ученици, допуснати до държавен изпит по практика се определя в началото на учебната година от директора на училището.

Подготовката, организацията и провеждането на държавния изпит по практика за лицата, навършили 16 години, обучавани за придобиване на степен на професионална квалификация в квалификационен курс, се осъществява от обучаващата институция.

III. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА.

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

1. **Професионалните компетенции**, които са придобити в процеса на обучение по специалността.
2. **За държавния изпит по теория на специалността:**
 - изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание;
 - критериите за оценяване;
 - система за оценяване;
 - примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на специалността.
3. **За държавния изпит по практика на специалността:**
 - указания за съдържанието на индивидуалните практически задания;
 - критерии за оценяване;
 - система за оценяване;
 - примерно индивидуално практическо задание.
4. **Препоръчителна литература.**

IV. ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНЦИИ, ПРИДОБИТИ В ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕ

Табл.1.

№ по ред	Професионални компетенции
1.	Прави цветна скица на модела.
2.	Познава основните текстилни суровини и помощни материали, техните свойства и приложението им в шевното производство.
3.	Познава и използва гладачни и подлепващи съоръжения.
4.	Познава и спазва технологичните изисквания за изработване на детайли на облекло и поясни изделия.
5.	Познава основните видове шевни машини.
6.	Познава правилата за безопасна работа в различни производствени условия.

V. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план - тезис на учебното съдържание.

Тема 1. Елементи и детайли, придаващи обемна форма на облеклото. Цветни скици на елементите и детайлите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработката им - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Принцип на действие на шевните машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред. Неизправности на шевните машини, влияещи върху бодообразуването. Съоръжения за ВТО, използвани при изработката на детайлите. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План - тезис:

Цветна скица на елементите и детайлите, придаващи обемна форма на облеклото. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването им. Технологични изисквания и етапи при изработване на елементите и детайлите, придаващи обемна форма на облеклото. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

2. Критерии за оценяване.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида елементи и детайли, придаващи обемна форма на облеклото.	5
2. Прави цветна скица на елементи и детайли на облекло, правилно чертае тяхната конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването им.	10
3. Правилно разяснява технологичните изисквания /най-малко 3/ при изработката на изделията и описва технологичните етапи при изработването им.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на елементите и детайлите. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 2. Елементи и детайли от облеклото. Изработване на допълнителни малки детайли - цветна скица, технологии за изготвянето им. Текстилни и помощни шевни материали - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Неизправности на шевните машини, влияещи върху бодообразуването. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на детайлите. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План – тезис:

Технологични изисквания и етапи при изработване на различни видове допълнителни малки детайли към облеклото. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването им. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на необходимите в този процес основни видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 2	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида допълнителни малки детайли.	5
2. Прави цветна скица на допълнителни малки детайли към облеклото, правилно чертае тяхната конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването им.	10
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването им.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на допълнителните малки детайли. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 3. Елементи и детайли от облеклото. Изработване на джоб без капак - цветна скица, технологии и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали - гидове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на детайла. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План – тезис:

Технологични изисквания и етапи при изработване на джоб без капак. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването му. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на необходимите в този процес основни видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 3	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 варианта на джобове без капак.	5
2. Прави цветна скица на джоб без капак, правилно чертае неговата конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването му.	10
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването му.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на джоб без капак.. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 4. Елементи и детайли от облеклото. Изработване на джоб с капак - цветна скица, технологии и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на детайла. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План – тезис:

Технологични изисквания и етапи при изработване на джоб с капак. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването му. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на необходимите в този процес основни видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна

горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 4	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида джобове.	5
2. Прави цветна скица на джоб с капак, правилно чертае неговата конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването му.	10
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването му.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на джоб с капак. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 5. Елементи и детайли от облеклото. Обработка на вратна и ръкавна извивки - цветна скица, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на детайлите. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План – тезис:

Технологични изисквания и етапи при изработване на вратна и ръкавна извивки на облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването им. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на необходимите в този процес основни видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Брой точки 100

1. Познава и посочва най-малко 2 вида обработка на вратната и ръкавната извивки.	5
2. Прави цветна скица на вратна и ръкавна извивки на облекло, правилно чертае тяхната конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването им.	10
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването им.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на вратна и ръкавна извивки. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 6. Елементи и детайли от облеклото. Изработване на яка без столче - цветна скица, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на детайла. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План – тезис:

Технологични изисквания и етапи при изработване на яка без столче на облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването ѝ. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на необходимите в този процес основни видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида яки без столче.	5
2. Прави цветна скица на яка без столче, правилно чертае нейната конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	10

3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на яка без столче. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 7. Елементи и детайли от облеклото. Изработване на яка със столче - цветна скица, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на детайла. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План – тезис:

Технологични изисквания и етапи при изработване на яка със столче на облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването ѝ. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на необходимите в този процес основни видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида яки със столче.	5
2. Прави цветна скица на яка със столче, правилно чертае нейната конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	10
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на яка със столче. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20

5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 8. Елементи и детайли от облеклото. Изработване на ръкави без маншет - цветна скица, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на детайлите. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План – тезис:

Технологични изисквания и етапи при изработване на ръкави без маншет на облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването им. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на необходимите в този процес основни видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида ръкави без маншет.	5
2. Прави цветна скица на ръкав без маншет, правилно чертае неговата конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването му.	10
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването му.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на ръкав без маншет. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 9. Елементи и детайли от облеклото. Изработване на ръкави с маншет - цветна скица, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на детайлите. Правила за здравословен и безопасен труд. Видове и съдържание на трудовите договори.

План – тезис:

Технологични изисквания и етапи при изработване на ръкави с маншет на облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за изработването им. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на необходимите в този процес основни видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука. Видове и съдържание на трудовите договори.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида ръкави с маншет.	5
2. Прави цветна скица на ръкав с маншет, правилно чертае неговата конструкция и посочва най-подходящите материали за изработването му.	10
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването му.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработка на ръкав с маншет. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава и правилно описва видовете трудови договори и тяхното съдържание.	10
7. Познава уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 10. Поясни изделия. Изработване на права пола - цветна скица, конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за

едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на правата пола. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основна мрежа на права пола. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложена в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида прави поли.	5
2. Прави цветна скица на права пола, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на права пола. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 11. Поясни изделия. Изработване на пола от няколко части - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевна машина за еднолинеен двуконечен бодов ред и шевна машина за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на полата от няколко части. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието.

Чертеж на основната мрежа на пола от няколко части. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложен в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида поли от няколко части.	5
2. Прави цветна скица на пола от няколко части, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на пола от няколко части. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 12. Поясни изделия. Изработване на клош пола - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевна машина за еднолинеен двуконечен бодов ред и шевна машина за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на клош полата. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на клош пола. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложен в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия.

Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида клош поли.	5
2. Прави цветна скица на клош пола, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на клош пола. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 13. Поясни изделия. Изработване на дамски къс панталон - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевна машина за еднолинеен двуконечен бодов ред и шевна машина за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План - тезис:

Цветна скица и описание на дамски къс панталон. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на дамски къс панталон. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложена в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 13	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида дамски къси панталони.	5
2. Прави цветна скица на дамски къс панталон, правилно чертае основната му мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването му.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването му.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на дамски къс панталон. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 14. Поясни изделия. Изработване на дамски дълъг панталон - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевна машина за еднолинеен двуконечен бодов ред и шевна машина за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на дамски дълъг панталон. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на дамски дълъг панталон с маншети. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложена в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14	Брой точки 100
1. Познава и посочва най- алко 2 вида дамски дълги панталони.	5

2. Прави цветна скица на дамски дълъг панталон, правилно чертае основната му мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването му.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването му.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на дамски дълъг панталон. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 15. Раменни изделия. Изработване на дамска блуза без ръкав - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевна машина за еднолинеен двуконечен бодов ред и шевна машина за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на дамска блуза без ръкав. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на дамска блуза без ръкав. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложена в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида дамски блузи без ръкав.	5
2. Прави цветна скица на дамска блуза без ръкав, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15

3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на дамска блуза без ръкав. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 16. Раменни изделия. Изработване на дамска блуза с къс ръкав - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевна машина за еднолинеен двуконечен бодов ред и шевна машина за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на дамска блуза с къс ръкав. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на дамска блуза с къс ръкав. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложена в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида дамски блузи с къс ръкав.	5
2. Прави цветна скица на дамска блуза с къс ръкав, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35

4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на дамска блуза с къс ръкав. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 17. Раменни изделия. Изработване на дамска блуза с дълъг ръкав без маншет - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевна машина за еднолинеен двуконечен бодов ред и шевна машина за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на дамска блуза с дълъг ръкав без маншет. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на дамска блуза с дълъг ръкав без маншет. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложена в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17	Брой точки 100
1 Познава и посочва най-малко 2 вида дамски блузи с дълъг ръкав без маншет.	5
2 Прави цветна скица на дамска блуза с дълъг ръкав без маншет, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4 Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на дамска блуза с дълъг ръкав без маншет. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20

5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 18. Раменни изделия. Изработване на дамска блуза с дълъг ръкав с маншет - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевна машина за еднолинеен двуконечен бодов ред и шевна машина за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на дамска блуза с дълъг ръкав с маншет. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на дамска блуза с дълъг ръкав с маншет. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложена в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида дамски блузи с дълъг ръкав с маншет.	5
2. Прави цветна скица на дамска блуза с дълъг ръкав с маншет, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на дамска блуза с дълъг ръкав с маншет. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15

6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 19. Раменни изделия. Изработване на дамска нощница без ръкав - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на дамска нощница без ръкав. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на дамска нощница без ръкав. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложен в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладачна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 19	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида дамски нощници без ръкав.	5
2. Прави цветна скица на дамска нощница без ръкав, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на дамска нощница без ръкав. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

Тема 20. Раменни изделия. Изработване на дамска нощница с ръкав - конструкция, технологични изисквания и последователност на операциите. Текстилни и помощни шевни материали, необходими за изработване на изделието - видове и приложение. Основни видове шевни машини. Шевни машини за еднолинеен двуконечен бодов ред и за едноконечен верижен бодов ред - принцип на действие. Предназначение на съоръженията за ВТО при изработката на изделието. Правила за здравословен и безопасен труд.

План – тезис:

Цветна скица и описание на дамска нощница с ръкав. Конструктивни и декоративни линии на модела. Необходими мерки за осъществяването на конструктивен чертеж на изделието. Чертеж на основната мрежа на дамска нощница с ръкав. Технологични изисквания и етапи при изработване на този вид облекло. Видове, свойства, приложение и дефекти на текстилните и помощни материали, използвани за реализация на идеята, заложена в проектната скица. Устройство, работа, специфични елементи и принцип на действие на основните видове шевни машини - за еднолинеен двуконечен и за едноконечен верижен бодови редове. Изисквания за безопасност при работа с шевни машини, гладчна и друга техника в различни производствени условия. Уреди и средства за пожарогасене в конкретна горима среда. Начини за оказване на първа помощ при трудова злополука.

Критерии за оценяване на изпитна тема № 20	Брой точки 100
1. Познава и посочва най-малко 2 вида дамски нощници с ръкав.	5
2. Прави цветна скица на дамска нощница с ръкав, правилно чертае основната ѝ мрежа и посочва най-подходящите материали за изработването ѝ.	15
3. Правилно разяснява технологичните изисквания и технологичните етапи при изработването ѝ.	35
4. Правилно посочва използваните видове шевни машини и съоръженията за ВТО при изработката на дамска нощница с ръкав. Познава и спазва техниката на безопасност при работа с тях.	20
5. Правилно разяснява принципа на образуване на еднолинеен двуконечен бодов ред и на едноконечен верижен бодов ред.	15
6. Познава неизправностите в шевните машини и пораждащите ги причини.	5
7. Познава здравословните и безопасни условия на труд. Знае уредите и средствата за пожарогасене в конкретна горима среда и спазва правилата за недопускане на пожароопасна ситуация на работното място.	5

3. Система за оценяване.

1. Системата за оценяване на държавните изпити за придобиване на професионална квалификация е точкова. За всеки критерий точките са определени съобразно неговата тежест. Максималният брой точки за оценяване на всяка изпитна тема и на всяко решено индивидуално

практическо задание е 100. В зависимост от показаните знания по съответния критерий могат да се получат от 0 до максималния брой точки.

2. Оценяването на всяка изпитна тема се извършва по критериите към нея, определени в националната изпитна програма.

3. Всеки член на изпитната комисия, включително председателят, преглежда и оценява разработените изпитни теми, преглежда и оценява индивидуалните практически задания и вписва определения от него брой точки.

4. Реалният брой точки от държавните изпити по теория на специалността се изчислява, като средноаритметичо с точност до 0,01 от точките на всеки член на съответната изпитна комисия, съгласно чл. 7 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

5. В края на всяка изпитна работа се поставя рецензия, реалния брой точки, с които тя е оценена и подписите на всички членове на комисията.

6. В индивидуалните практически задания се изписва реалния брой точки, под които се подписват всички членове на комисията.

7. Оценка с точност до 0,01 от държавния изпит по теория се изчислява, като преминаването от точки в оценки се извършва по следната формула:

$$\text{Оценка} = 0,06 \times \text{брой точки, постигнати от обучаемия}$$

8. Оценки се вписват в протокол на зрелостната комисия за резултатите от държавни зрелостни изпити на комисията за придобиване на професионална квалификация – за окончателна оценка от изпита.

9. Непълен отговор по съответния критерий се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

4. Примерен изпитен билет.

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ ПО СПЦИАЛНОСТТА**

.....
(код) (наименование на специалността)

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:.....
(Изписва се точното наименование на темата)

План-тезис:.....

.....

.....

Приложна задача:.....

.....

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....
(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

VI. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

Чрез държавния изпит по практика на специалността са проверяват и оценяват професионалните умения и компетенции на обучаваните, отговарящи на първа степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика се състои в изработване/монтиране/проектиране.....

(избира се подходяща формулировка, насочваща към конкретна дейност)

По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се съставят в училището. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с едно повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

2. Критерии за оценяване.

Първият критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаемият по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучаемия се поставя оценка **слаб (2)**.

Табл. 4.1.

№	Критерии	Показатели	Брой точки 100
1.	Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и противопожарна охрана.	- избира и използва правилно предметите и средствата на труда по безопасен начин; - спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд и описва дейностите за опазване от пожар на работната среда, свързани с изпитната работа.	5
2.	Ефективна организация на работното място.	- подрежда инструментите, пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията за производството на облекла или детайли на облекла.	5
3.	Правилен подбор на материали, инструменти и машини съобразно конкретното задание.	- преценява типа и вида на необходимите материали, инструменти и машини, необходими за реализацията на проекта според изпитното задание.	10
4.	Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание.	- самостоятелно определя реда и технологичната последователност на действията и операциите и ги спазва в процеса на работа.	30

5.	Качество на изпълнението на практическото изпитно задание.	- крайното изделие съответства на зададените технически параметри и е изпълнено в поставения срок.	30
6.	Самоконтрол, самопроверка и самостоятелност при изпълнението на изпитното задание.	- осъществява операционен контрол при избора на материали, инструменти и машини при изпълнение на основни манипулации, като взема решения и отстранява грешките; - контролира необходимите показатели; - прави оптимален разчет на времето, необходимо за реализация на практическото задание.	10
7.	Умение за аргументация на действията при изпълнение на изпитното задание.	- правилно обяснява и може да обоснове избраното от него решение и изпълнение на изпитното задание.	10

1. Система за оценяване.

1. Системата за оценяване на държавните изпити по практика за придобиване на професионална квалификация е точкова. За всеки критерий точките са определени съобразно неговата тежест. Максималният брой точки за оценяване на всяка изпитна тема и на всяко решено индивидуално практическо задание е 100. В зависимост от показаните знания по съответния критерий могат да се получат от 0 до максималния брой точки.
2. Оценяването на всяка практическа изпитна тема се извършва по критериите към нея, определени в националната изпитна програма.
3. Всеки член на изпитната комисия, включително председателят, преглежда и оценява разработените изпитни теми, преглежда и оценява индивидуалните практически задания и вписва определения от него брой точки.
4. Реалният брой точки от държавните изпити по практика на специалността се изчислява, като средноаритметично с точност до 0,01 от точките на всеки член на съответната изпитна комисия, съгласно чл. 7 от Наредба № 3 за системата на оценяване.
5. В края на всяка изпитна работа се поставя рецензия, реалния брой точки, с които тя е оценена и подписите на всички членове на комисията.
6. В индивидуалните практически задания се изписва реалния брой точки, под които се подписват всички членове на комисията.
7. Оценка с точност до 0,01 от държавния изпит по практика се изчислява, като преминаването от точки в оценки се извършва по следната формула:

$$\text{Оценка} = 0,06 \times \text{брой точки, постигнати от обучаемия}$$

8. Оценка се вписват в протокол на зрелостната комисия за резултатите от държавни зрелостни изпити или на комисията за придобиване на професионална квалификация - за окончателна оценка от изпита.
9. Непълен отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

4. Примерно индивидуално практическо задание.

.....
(пълно наименование на училището / обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА
ЗА ПГИДОБИВАНЕ НА ПЪРВА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА**

.....
(код на специалността) (пълно и точно наименование на специалността)

Индивидуално практическо задание №.....

На ученика / обучавания.....
(трите имена на ученика / обучавания)

от.....клас / курс, форма на обучение....., сесия:....., година.....

начална дата на изпита:..... начален час:.....

Крайна дата на изпита:..... час на приключване на изпита:.....

1. Да се.....
(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания за изпълнение на практическото задание:

УЧЕНИК / ОБУЧАВАН:.....
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор:.....
(име, фамилия) (подпис)

(печат)

VII. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. **Кънчев. Ц.** и колектив. Технология на облеклото I част. Техника. 2002.
2. **Кънчев. Ц.** и колектив. Технология на облеклото II част. Техника. 2001.
3. **Миленкова А.** Здравословни и безопасни условия на труд. Нови знания. 2001.
4. **Стоянова Е.** Материалознание. Техника. 2001.
5. **Трифонов К.** Шевни машини и съоръжения. Техника. 2001.
6. **Попска П.** Проектиране на облеклото. Техника. 2001.
7. **Гиндев Г.** Конструирание на облеклото I част. Техника. 1999.
8. **Панова Н.** Конструирание на облеклото. Техника. 1985.

VIII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ:

Петкова, Б. - учител ПУ „П. Р. Славейков”. Плевен.
Първанова, Р. - учител ПУ „П. Р. Славейков”. Плевен.